

MAGYAR KÜRIR

Nr. 44.

Indult Bétsből, Kedden, Június' 2-dikán, 1829.

B é t s.

Magyar Ország Hertzegi Primása Fő Méltóságú Rudnai és Divék Ujfalui Rudnai Sándor Kárdinális Ő Eminentiaja, Esztergomból tegnap előtszerentsésén Bétsbe érkezett, 's innen Prágába veszi útját, hogy ott azon fényes innepi szertartáson, mellyel a' Tsehek Nepomuk Sz. János Canonizatioját fogják innepelni jelen lehessen.

H a d i T u d ó s í t á s o k.

Tegnap érkezett a' Szilisztriai Orosz táborból tudósítás, mellynek értelme rövideden ide megy ki. „Ambár az Orosz lovasság melly a' Satunoffi hídon ment által a' Dunán, magát a' táborral még nem egyesíthette; mégis elhatározta magát a' Fővezér Gr. Diebitsch, hogy haladék nélkül Szilisztria ellen viszi seregét. A' tábor dereka vagy az ütközet közepét formáló had, Máj. 13-dikán indult ki Tsernavodyból, melly a' Duna jobb partján fekszik Szilisztriához 10 mértföldnyire. Máj. 17-dikén indulának meg a' hadak Szilisztria ellen, minekutánna annak egész környékét a' Duna jobb partja felől bekeríték. — A' 9-dik sereg osztály vala az első melly ellenségre talált. A' Törökök t. i. 5 ezer gyalog és lovas katonasággal rakták meg azon sántzokat, mellyeket az Oroszok a' mult esztendőben elhagytak. Reggeli 9 órakor

már elkezdődött a' verekedés. Kozákjaink a' Török lovasságot oldalról támadván meg, tsak hamar vissza nyomták, 's alig telt egy fertály óra belé, hogy elhagyott régi sántzainknak ezen a' tájon már ismét birtokában valánk. — Egy sántz marada még ezen az oldalon az ellenség kezében a' Duna mellett, melly Albániai rendes katonasággal volt megakva. Ezt egy batalion vadászaink két ágyút vívén magokkal, a' Duna völgyén által megkerültek 's kemény megtámadás után abból az ellenséget kivertek. A' közép sántzoknak vissza vétele ezáltal könnyebbé tétetvén, azt sem oltalmazhaták meg a' Törökök, mivel batériáink hátulról is tüzeltek azokra, 's kényszeríté az ellenséget azoknak elhagyására. E' szerént egy nap alatt megszállánk a' várat, sőtannak véd árcaihoz majd tsak egy kartáts lövésnyire közelítünk. Az ellenség vesztesége ez nap 7, 8 száz emberre ment, a' miénk mintegy 150 emberre.

O d e s s a Máj. 22-kén. A' Török hajós sereg, húsz hajóval, kijött a' fekete tengerre; mellyre Greigh Admirális a' Sizeboli kikötőből azonnal kiindult.

N a g y B r i t a n n i a.

L o n d o n Máj. 19-kén. Az Orleansi Hertzeg és a' fija a' Chartresi Hertzeg Máj. 15-ikén Londonba érkezének. A' Grillon-Fogadóba, a' hová szállottak, nagy sokaság volt felgyülekezve, és

örömkiallással köszöntötte a' fő méltóságú atasokat. A' Hertzegek tsakhamar jelentek az erkelyen (Balkonon) és többszöri meghajlással köszönték a' sokaságnak a' szíves fogadást. — Máj. 16-kán a' két Hertzeg a' Királyhoz bevezettetelt.

Az Alsó Háznak Máj. 15-iki Ülése nagyon nevezetes volt. O c o n n e l Úr (a' kiról az Újság levelek néhány napok óta szüntelen emlegették, hogy próbát akar tenni a' Parlamentbe való belépésre) megjelent az Alsó Házban, hogy mint Clare Megyének (Irlandiában) még a' mult esztendőben elválasztott Képviselője széket foglaljon. O c o n n e l Úr már 1 órakor a' Házban volt, és az Ülés elkezdődéséig a' Rönyves-tárban a' Háznak Protokollomait forgatta. Ennek, hogy O c o n n e l Úr mint Clarei Követ széket akar venni a' Parlamentben, hirtelen elterjedvén a' híre, sietve gyülekeztek fel a' tagok; úgy hogy már negyedfél órakor (a' mikor az Elölülő megjelent) tömve volt a' Ház, 300-an voltak a' jelenlévő tagok, az Oppositio Broug-ham, Mackintosh, Lord Althorpe, Tierney 'sa't. Urak az új (Eman-cipations-) Aktának előttök lévő Exemplárjából szorgalmasan olvasgatták annak tikkelyeit. A' főrangú Nézők számára való Ülőhelyek Lordokkal mind tele voltak, kik között a' Norfolk-i Hertzeg, Marquis Anglesea, Gróf Fitzwilliam, 'sa't. Sok fő Aszszony-ságok is valának jelen. Peel Úr akkor jöve bé, midőn már az Elölülő székébe leült, változása miatt az azelőtti napokon nem jelent meg az Üléseken és ábrázatján most is nyilván látszottak a' rosszúl lételnek nyomai. O c o n n e l Úr az Elölülőnek bėjövele előtt megjelent a' Szálában, és a' Parlamenti Etiquettéhez képest a' Galleria alatt leült, a' hol t. i. szokták az új Tagok várni, hogy az Esküvés letételére előszóllítas-

sanak. — Az Elölülő megszóllalt: nintsen e' valaki jelen, a' ki az esküvést még le nem tette? O c o n n e l Úr egyszerre felállott és Duncannon 's Ebrington Lordoktól vezettetve felment az Asztalhoz, a' hol a' Ház első Titoknokjának Ley Úrnak a' megkívántató Irásokat, (s azok között egy Certificatumot is, mellyet a' Lord-High-Steward (melly Hivatal most üres) nevében szolgáló Biztosok kiadtak a' fölöl, hogy Ő a' régi törvényben kiszabott előleges esküvéseket letette) által nyújtotta, a' ki azokat megolvassván és mindent jó rendben találván, kinyitotta a' nagy Asztal fiókot, mellyben némelly hivatalos levelek tartatnak, és kivévén a' kemény papiros táblára ragasztott régi esküvés formáját, azt egy új Testamentommal együtt O c o n n e l Úrnak által nyújtá, hogy a' hitet arra tenné le. O c o n n e l Úr a' Bibliát elvette, 's így szóllott: „Én az új Aktának ereje és értelme szerént kívánok széket foglalni. „Az Esküvést, melly abban a' Katholikus „Képviselőknek eleibe ki van írva, le- „tenni kész vagyok; de nem tartom ma- „gamat kötelesnek ennek az Esküvésnek „(mutatván újjával a' Titoknok kezében „lévő régi Esküvésre) letetésére. Légyen „ollyan jó, Sir! mondja meg helyettem „a' Szóllónak (az Elölülőnek) hogy én „nem hiszem magamat más Esküvésnek „tételére kötelesnek, mint annak, melly „az új Aktában kiszabattatik.“ A' Titoknok az Elölülőhöz oda menvén, O c o n n e l Úr szavait nékie elmondta. Az Elölülő egyszerre felállott és monda: „ha az érdemes Követ, a' régi Esküvést „nem akarja le tenni, úgy én kéntelen „vagyok azt kívánni hogy távozzék el.“ O c o n n e l Úr meghajtá magát az Elölülőnek, de sem el nem távozott, sem szollani nem próbált, hanem állva maradván az Asztal előtt, nyugodtan né-

zett az Elölülőre. Ekkor felállott Brougham Úr, és szólni akart, de az Elölülő „Rendet!” kiáltott, jelentvén, hogy addig nem beszélhet, míg az érdemes Követ el nem távozik, 's egyszersmind O'Connell Úrnak újra értésére adta, hogy menjen el, ki is magát újra meghajtván eltávozott, a' nélkül, hogy egy szót szólott volna, elébbeni helyére a' Galleria alá. A' Házban nagy lárma és zúgás hallatszott. Brougham Úr, a' ki ez alatt az idő alatt fennállva volt, elkezdett szólni: „Tisztelem batesülöm az Elölülő elhatározását: de nem titkolhatom el, hogy előttem kétségesnek látszik egy Követet, a' ki a' Háznak Asztalához fellép, hogy a' hitet letégye, visszaküldeni és meg nem engedni, hogy okait előadhassa, mellyeknél fogva az eleibe mutatott Esküvéstől hátra áll, és annak letevése nélkül is jussát tartja a' Székhez. Én legalább nem látom által, miért nem akarják meghallgatni; és kétkedem, hogy valaha ez a' jus egy Követől megtagadtatott volna, ellenben én az ellenkezőre tudok példákat, nevezetesen 1689-ben Monhon Úr és később Archdale Úr (egy Quacker) mindketten előadták nehézségeiket az Esküvés ellen, és az Elölülő nem elébb, hanem kihallgattatások után, küldte őket vissza. A' lárma miatt, melly a' Házban támadt, én nem szólhattam O'Connell Úrnak jelenlétében; hívattassék azért vissza, minthogy még nintsen kihallgatva, és minekutánna okait előadja, akkor tégyen határozást a' Ház, hogy széket foglalhat e' vagy nem. A' mi történt, nagy keményszívűséget mutat; minden jobbagynak jussa van tulajdon ügyében meghallgattatást kívánni, melly jussától senkit sem lehet megfosztani.“ Beszédjét Brougham Úr azzal végezte, hogy forma szerént Motiot tett: „a' Clare Megyei Követnek vissza hívattatására,

hogy az elébe nyújtott Esküvést valószínűleg vonakodására nézve a' Ház asztalánál meghallgattassék“ — Peel Úr felállott, és tagadta, hogy a' Clare Megyei Követnek jussa volna a' Ház asztalánál kívánni meghallgattatást. A' törvény nyilván és egyenesen mondja, hogy senki, míg bizonyos kiszabott Esküvéseket le nem tészen, a' Házban széket ne üljön. E' szerént senki, a' kinek a' szék-ülés meg nem engedtetik, jussát nem tarthatja a' Parlament-tagjainak functióihoz, mellyek közé tartozik természetesen a' szóllás is. Egyébaránt minthogy az érdemes és törvénytudó Követ (Brougham Úr) a' dolgot igen Parlamentariter kezdi felvenni, példákat hord, 's Motiót tesz, a' nélkül, hogy előre jelentés tétetett volna a' Háznak ez eránt: Ő (Peel Úr) reményli, hogy a' dolognak egyszerre lejendő elhatározását sürgetni nem fogja, és Motióját elhalasztja. — Sugden Úr felhozott egy régi törvényt, Er'sébet Királyné idejéből, mellyben akármelley Követ, ha a' Házban megjelenik, minekelőtte a' Supremat-Esküvést a' Lord-Stewart előtt le tette volna, ipso facto elégtelenné lesz az akkori Parlament ülés ideje alatt a' szék vételre. Annál fogva ő nem látja lehetségesnek, hogy a' Clare Megyei Követ a' Házban meghallgattassék. — Brougham Úr kérdi: Mit tudunk mi arról, a' mi a' Házon kívül esik? Mit tudunk mi, mi történt Lord-Stewartnál? Azomban, nekem egy Bizonyító levél vagyon a' kezem között, a' felől, hogy a' Clarei Követ az említett Hivatalnál megesküdött (Nem! Nem!) Nó, én állíthatom bizonyossággal, hogy a' Certificatum nálam van. Egyébaránt többet a' dologról nem tudunk, mivel a' Követ Úrnak nem engedtetett alkalmatosság magát kibeszélni.“ — Peel Úr külömbséget talál benne, hogy a' Clarei Követ az Asztalnál

halgassék e' ki, vagy a' Barrénál (a' Asztalnál) 's egyszersmind újra kéri Brougham Urat, hogy Motioját a' jövő Hétfőre halasztaná. — Sugden Úr, ki nyilatkoztatja, hogy O'Connell Úr, bár mit beszéljen is Brougham Úr, a' Supremát-Esküvést nem tette le (hanem csak a' hívségről valót). Brougham Úr kérdi: honnan tudhatja azt valaki, hogy az említett esküvést a' Clarei Követ nem tette le? Az, csak pusztá gyanítás, a' min a' Ház nem építhet. A' bizonyos, hogy a' Követ tett le esküvést, — de hogy mellyiket tette vagy nem tette, azt először megkell tudni. Kevésbé fontos a' másik kérdés, hogy t. i. az Asztalnál beszélhessen e' O'Connell Úr, vagy a' korlátnál, de minden esetre megkell hallgatni. De hogy ha az igen érdemes Úr (Peel Úr) a' külömbséget felette fontosnak tartja, kész az ő kedvéért a' Motiót elhalasztani. — Tierney Úr ellenzette az elhalasztást. Tanácsos ugyan néha valamit elhalasztani, de ok nélkül halasztani el valamit, megfoghatatlan. Imé ide jó egy törvényesen választott Követ, hogy széket vegyen. 'S mit mondunk néki? Azt mondjuk meglehetősen együgyű fővel, hogy mi nem tudjuk, mit kelljen csinálnunk; hanem jöjjön Hétfőn, majd talán tudni fogjuk, mit kelljen tselekednünk (Nevetés), vagy legalább, a' mi mind-egyre megyen ki, akkor majd tudni fogják a' Ministerek, mi tévők legyenek. — Peel Úr megengedte, hogy a' Clarei Követet ki kell hallgatni, de ismét azt kérte, hogy a' dolog halasztassék el. A' mi meg is lett. Az Elölülő ekkor beszédet tartott a' maga mentségére, ő magát a' meglévő törvényekhez szabta, de ha hibázott volna, bízik a' Háznak böltsességében, hogy azt megigazítja és jóvá teszi, hogy jussaiban annak, a' kinek ne talán árthatna az ő tévelygése, semmi tsorba ne essék. — O'Connell Úr azt

hitte, hogy az ő dolga halasztás nélkül el fog intézteni, a' honnan ügyének el-talmazására előre el volt készülve, és a' Háznak Protokollomaiból, mintegy 10, 11 darabot és sok törvényes könyveket magával felvitt, hogy Mentségének mondása közben azokat elő mutathatná.

Máj. 18-kán a' Solicitor-General Motiót tett az Alsó Házban, hogy a' Clarei Követ, ha a' Supremát (a' régi) Esküvést le nem teszi, bé ne fogadtassék. Mivel ő, az új Aktának hozattatása előtt választatván el Képviselővé, a' régi Akta alatt áll. Ezen tanáts-lás 190 voksal (116 ellen) elfogadtatnt.

Máj. 19-kén az Elölülő érette küldvén O'Connell Urért, a' korláthoz hívatta, és előadta néki, hogy a' közelébbi Ülésben elvégeztetett, hogy ő (O'Connell Úr) az új Billnek hozattatása előtt választatván el Követté, reá az új törvénynek visszaható ereje nintsen, és ő a' régi alatt áll, — annál fogva székhez nem botsáttatik, míg a' Választatása idejében állott törvényekben kiszabott Esküvést le nem teszi. Azt kérdi annak okáért, kész e' az említett esküvést le tenni? — O'Connell Úr: „Kívánom azt párban látni“ — A' titoknok általnyujtá. — O'Connell Úr: „Ezen Esküvésnek egyik része, a' mennyire tudom, hamis; a' másik a' mint hiszem, nem igaz; annál fogva nem teszem le az esküvést. „Az Elöl-ülő: „Tessék tehát eltávozni.“

Most már új Write (Választó-Parantsolat) készítettik Clare Megyéhez.

P o r t u g a l l i a.

Lisbona. Május 6-kán. Az új Spanyol Királyi Követ Acasta y Montea-legre Úr (a' ki hajdan Bétsben és Nápolyban volt vala Spanyol Követ) Máj. 2-kán Lisbonába megérkezett, és a' Külső Ministernék Visconde Sandarem

Úrnak Palotájába szállott. A' Követ Ur mind addig itt fog lakni, míg a' számára készülő lakóhely egy másik Palotában készen nem lesz.

Május 5-ikén, a' közönséges Audenzciának végével Dom Miguel kiment a' Belemi Kikötőbe, és az ott lévő Línea-hajóra (VI Jánosra) felhágott, hogy a' Terceira-ba küldendő új Seregeknek hajóra szállását onnan nézné. A' katonaság hajóra ülven Máj. 6-ikán reggel Terceira felé elindult.

S p a n y o l O r s z á g.

A' Királyné, a' ki darabidő óta epés huruthidegben szenvedett, Május 17-kén Aranjuezben megholt. —

A' Király egy Biztosságot nevezett ki egy Fenyítő (Criminalis) Törvénykönyvnek készítésére. Átaljában lehet tapasztalni, hogy naponként új Rendelek adattatnak, az Országigazgatásának egészen más lábra és rendbe való vételére. Az említett Törvénykönyv, ugyan az, melly a' Cortesek idejében készített, és most csak tsekély változtatások tételnek benne.

A' Föld indulás másutt kezdi magát mutogatni. Puebla de Sanabriában (közel a' Portugalliai határszélekhez, öt mértföldnyire Braganzától) erős földrázkódások tapasztaltak, de a' mellyek mégis semmi szerentsétlenséget nem okoztak. A' Torrejoi Kikötőnél a' Hajósok azt a' tapasztalást tették, hogy bátorságos Vasmatska állást nem lehet találniok, mert a' Tenger feneke úgy tetszik mintha mozgana. — Andaluszában iszonyú jég esső volt, melly egy fertály óránál tovább tartott és Medellin városa tájékát egészen elpusztította. A' legkissebb jég-tseppek akkorák valának mint egy puszkagolyóbis.

Murciában és Valenciában, még pedig éppen azonkon a' helyeken,

mellyeket a' földrengés megrongált, némelly istentelen emberek útálatos ravaszsággal élnek a' szegény 's külömben is majd mindenétől megfosztott hazájok fíjainak meglopására. Körülveszik t. i. éjtszakának idején a' tolvajok a' fa-kunyhókat, mellyekben a' nép most nagyobb részint lakik, és két felől vas-horgos köteleket kaptolván hozzájok, erőssen megrázzák azokat. A' szegény boldogtalanok első álmokból felijjedvén, azt hiszik, hogy fa-házaiknak ingását, a' földrengés okozza, és rémulve ki futnak; 's ekep-pen a' tolvajok időt és alkalmatosságot nyernek a' kunyhóknak kirablására. — Már erre el lehet amaz esmeres kifakadást mondani:

Hol vagyon olly állat, melly úgy üldözzé nemét, mint

Minden színek alatt sokszor az emberi nem.

N é m e t O r s z á g.

München, Május 25-dikén. Az Orosz Követ Státus Tanácsos Potemkin Úr tegnap audenzcián volt Ö Fgénélnél, és a' Sz. András Rendjét, mellyel az Orosz Tsászár Ö Kir. Hertzegségét a' Korona Örököszt megajándékozta, által adta. — A' Bétsi Udvarnál lévő Baváriai Követ Gróf Bray, (a' Bavaria és Austria között 1814-ben és 1816-ban kötött Egyességszerzésekben költsönösen egymásnak engedett birtokokra nézve fennlebegő tartozásoknak szép rendbe való vételéért, és a' nevezett két Országok között, 15 esztendő óta fenn lévő Peres kérdéseknek szerentsés elintézéséért) a' Baváriai Királytól a' Sz. Hubert Rendjének, Ö Fgétől az Austriai Tsászártól pedig a' Leopold Rendjének nagy keresztjét nyerte.

Az Oldenburgi Hertzeg Péter Fridrik Lajos (szület. 1755-ben Jan. 17-kén) Máj. 21-kén Wiesbadenben reggeli 3 órakor guta-ütésben megholt.

P á p a B i r t o k a.

Hétfőn Május 20-kán tartotta Ő Szentsege VIII Pius Pápa az első Consistoriumot Pápává lett emeltetése óta, a' mellyben egy Érsek (Fő Tiszt. Ciampá Leo az Alcantariusok Provincialissa, mint Reggioi Érsek a' Nápolyi Királyságban) és 12 Püspökök (kik között Kardinális Gregorio, mint Frascati Püspök, melly Püspökséget Ő Szentsege viselte Kardinális korában) praeconizáltak.

A' titkos Consistorium végével, Ő Szentsege közönséges Consistoriumot tartott, mellyben 3 Kardinálisok, ú. m.: Gróf Gaisruck Károly Kajetán, Majlandi Érsek, és Hertzeg Croi Gustav Maximilián Roueni Érsek, és Latil Keresztelő János Rémyi Érsek Ő Eminentziaiknak, a' kik a' Conclavéra Rómába mentek, a' Kardinálisti süveget által adta. A' tzeremónia végével Kardinális Gróf Gaisruck, a' másik két Kardinálisnak nevében is, köszönő beszédet mondott, mellyre Ő Szentsege igen kegyesen felelt.

B r a s i l i a.

Rio Janeiro, Márt. 10-kén. Pernambuco tartományában Januar. végén Pártütés támadt, melly nem kevés félelmesnek tartatik. A' Tsászár Febr. 17-ikén két Végezést adott ki, mellyek közzül az egyikben felfüggeszti ama tartományban a' személyes szabadságot oltalmazó törvényeket, a' másikban pedig egy Hadi Biztosságot nevez ki a' Pártütés fejeinek és minden Pártosoknak, kik felfegyverkezve fogattatnak, megítélésére. Az Itélet igen röviden esik; ott helyben, a' hol a' pártos megfogattatik, fejére az ítélet nemcsak kimondattatik, hanem egyszersmind tellyesítettik. A' Tsá-

szárhoz apellálni nem lehet, minden megíteltettek előre méltatlanoknak hirdettetnek az Ő Fge kegyelmére.

Újabb tudósítások szerént, (mellyek Márt. 17-kéről és egyenesen Pernambucoból valók) a' zendülés elnyomatott, és a' Seregek, kik Rioból a' Pártosok ellen kijöttek ismét visszatértek.

O l á h O r s z á g.

Az Oláh Kurír Máj. 15-kén költ új darabjában kiadta a' mit Püspök Hiláron Gróf Diebits előtt mondott, midőn nála a' Díván nevében egy Követséggel Máj. 2-dikán megjelent, valamint erre a' választ is, e'képpen.

A' Püspök Úr így szóllott: „Megértvén a' Díván Excellentiádnak Brailába lett megérkezését, azonnal elküldött minket, hogy nevében Exc. eránt viseltető mély tiszteletének és megérkezésén való öröm érzéseinek bizonyítását mutassuk bé. Szerentsénk vagyon ezen minket megtisztelő bizodalmat szívünknek tökéletes megelégedésével teljesíteni.“ Gróf Diebits Ő Excja így felelt: „Nagyon köszönöm a' Díván figyelmét, mellyet erántam mutatott, különösen azt, hogy a' Papság Fő Tisztelendőségedet választotta ki e' végre, a' kit, miolta Feldmarsall Wittgenstein előtt megjelent, tisztelve esmerék.“ A' Követség Nagy-szószóllója Wakaresku Ur, még ezt adta hozzá: „A' Haza és a' Díván Exc.ban a' jótévő Tsászár képviselőjét szemléli. A' honnan bizakodva várja ezen szerentsés közellétől minden vigasztaltatását hosszas szenvedéseiben, mellyek mint a' jelenvaló idő történeteinek következései minket egészen megrontottak, és azzal az elszomorító kétségbeeséssel küszködünk, hogy ha bár akarnánk is kötelességeinket a' hadi seregek megelégitésére többé nem teljesíthetjük. Boldogító reményünket elő-

re is azon bizodalomban helytetzetjük, hogy Ő Exc-jának Scheltuchin Generálnak bölts és igazságos kormányozása alatt legnehezebb terheink állapotunk és tehetségünkhöz mérsékelve könnyebíttetni fognak; minthogy Oláhország lakosai általjában nyilvánvaló bizodalommal és hódolással viseltetnek a' Generális Ő Excja eránt.“ Gróf Diebits Grls ezt felelé: „Ő Felségének a' Tsászárnak eleitől fogva gondja volt ezen két Tartomány böldegítésára; 's azért bizta reám most Ő Felsege a' Fővezérséget, hogy tartozó hívséggel igyekezzem, hatalmas hadaival, fegyvereinknek 's tulajdon magamnak is betsületére, különösen pedig ezen Országok legnagyobb javára a' mindenektől óhajtott békességet megszerezni. Addig Scheltuchin Ő Excja, mint ezen Tartományoknak Praesidense, kinek igazság szeretete és tökéletes jártassága eléggé esmeretes, fog a' megkívántató dolgokról gondoskodni 's el fogja a' békételenséget indítható bajokat igazítani. Ő Exc-jának bölts intézeteitől teljes bizodalommal vígasztaló kimentelt lehet várni.“

Magyar Ország.

Budán e' folyó Május 24-kén ment véghez nagy világi és egyházi diszszel a' Budai Görög nem egyesült Püspöknek Méltóságos Sztánkovics István Úrnak béiktatása Ő Felsege részéről a' béiktató Királyi Biztos volt Mélt. Gróf Nádasdy Ferentz Úr Fogaras földének örökös Ura, Tsász. Kir. Kamarás, a' N. M. M. Királyi Helytartó Tanátsnál Tanátsos, 's a' t. A' Papi Rend részéről Érseki Biztos volt Méltós. Putnik Jó'sef Úr Görög nem egyesült Temesvári Püspök. Reggeli tized fél órakor a' Papi rendből, a' Nemességből, Budai Városi Magistrátusból, 's másokból egybegyűlt

kiküldöttség mene-fel a' várba a' fent tisztelt Királyi Biztos Úr' köszöntésére és meghívására. Innen a' Budai Rátz templomba való menetel harangozások, és ágyú dörgések közt tartatott. A' templom előtt a' Királyi Biztos Urat a' sok Papság, a' Temesvári, és beiktatandó Budai Püspök egész ornátusban fogadta, 's ez rövid köszöntő beszéddel idvezlette. Bemenvén a' templomba, a' Királyi Biztos Urat egy arra készült menyezet alá, hol fel volt téve Ő Felségének képe, vezette a' két Püspök.

Ekkoron a' templom' közepére állott a' beiktatandó Püspök, és a' Királyi Biztos Úrnak Actuáriusa T. Báltai Trifunác Pál Úr a' N. M. Magyar Kamaránál Concipista olvasván Deák nyelven a' kiszabott esküvést, letette a' hitet. Azután ugyan azon Actuárius Úr felolvasta Ő Felsegének a' Püspökséget adó Diplomáját. Ez meglévén, egy Plébánus Úr szerbus nyelven olvasta fel a' Kárlovitzi Ersek Úrnak a' Püspöknek felszenteléséről szolló Levelét. Ekkoron fontos deák beszédet tartott a' Királyi Biztos Úr a' beiktatandó Püspökhöz, mellyre ez szinte deák nyelven ékesen és érzékenyen felelt. Továbbá az Érseki Biztos Putnik Püspök Úr szerbus nyelven szollott a' Beiktatandóhoz, 's ez arra ugyan azon a' nyelven felelt. Nevezetes volt ezen két utolsó Beszédben az, hogy az Érseki Biztos Úr kijelentette azon való örömét, hogy az új Püspököt Ő tévén Pappá, Apáturrá, mostan mint Püspök társát tisztelheti. Erre a' Beiktatandó a' legforróbb fiúi szíves érzéssel felelt, 's a' hallgatókat meleg könnyezésre indította. Ezek meglévén, az új Püspök Urat, széken ültében négy Pap háromszor felemelte, a' nép Eljent kiáltott szint annyiszor, az Éneklők a' szokott Szerbusi felkiáltó szavakat Mnogaja Lyéta, (sok Esztendőkre) zengették, a' harangok kongtak, az ágyúk

durrogtak. Ennek végével a' Kir. Biztos Úr felkelvén székeről, feltett kótsagtol-
las kalpaggal az új Püspök Urat a' tem-
plom közepéről a' Püspöki székbe ka-
ron fogvást vezette. A' jelenlévő egy val-
lású Papság sorba ment leborúlással kéz-
tsókolására az új Püspökének. Ezután
az új Püspök számos Assistensekkel nagy
Misét mondott: melly alatt kiállott két
Diákonus a' templom közepére, 's el-
mondván az egész Tsászári Királyi Titu-
lust, Ő Felségére Istentől áldást és hosz-
szú életet, egészséget imádkozva kértek.

Ezen innepi szertartáson jelen vol-
tak, számos fő rendű Nagy-Méltóságú,
's Méltóságos Pap és Világi Urak 's Asz-
szonyságok. Végzödvén a' Mise, a' Te-
mesvári, a' Budai, és Verseczi (Ma-
nojlo vics Maximus) Görög nem eg-
gyesült Püspökök, és a' Papság kísérték
a' királyi Biztos Urat menyezet alatt ha-
rang és ágyú szó között, a' templomból
a' Püspöki lakáshoz; innen pedig fel a'
várba azon diszszel, mint a' lejövetelkor.
Három órakor az ország Házában a'
Várban nagy ebédet adott az új Püspök
Úr, hol a' templomban jelen lévő Ura-
ságokon kívül igen számos Uri Vendége-
ket 140 személyre megvendégelt. A' ha-
zai jó borból ittak Ő Felségéért, a' ditső
Austria Házért, és a' templomi Éneklők
ismét a' Mnogaja Lyétát harmoniásan
zengették. Érdemes volt ezen tisztelke-
dés és inneplés a' Nagy Nádasdiak de-
rék tagjára, áldott Királyunk hív szol-
gájára, édes Hazánk jó fiújára, a' Királyi
Biztos Urra, úgy a' Beiktatott jeles elmé-
jű, szelíd nemes lelkű Püspökre nézve is.

B u d á r ó l. A' folyó h. 25-dikén dél-
előtti tizedfél órakor kimult a' világból
Méltóságos Keresztszegi Gróf Csáky

István Ur, Szepes várának örökös Ura,
Ts. R. Kamarás, Kir. Helytartói Taná-
tsos és Ts. Ns. Szepes Vármegyének Örö-
kös és valóságos Fő Ispánya, tüdő nya-
valyában, életének 41-dik esztendejében.
Mindenek kik a' Boldogultnak, nemes
gondolkozását, buzgó hazafijúságát és
emberszerető szívét közelebbről esmer-
ték, fájdalommal fogják megérteni illy
idejekorán történt halálát. A' Fejedelem
benne egy hív hazapolgárt és hasznos
munkásságú tisztviselőt; a' Haza nagyra
menendő oszlop embert és jó hazafit;
a' régiségéről híres Csáky nagy tör-
zsökös Familia méltó nemes tagját, ke-
seredett Özvegye született Gróf L a z a n z-
ky Aszszony és hátra hagyott öt árvái
pedig a' legjobb nevelő atyát vesztették
el. Hideg tetemei 27-dikben, végső ren-
delése szerént, a' várnak közönséges te-
metőhelyén temették el.

A' pénz folyamat Június 1-ső napján;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 98 11/16	
Az 1820 béli sorsosok,	162 4/5
Az 1821-béli hasonlók,	125 5/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obli- gátzióji, — — for. keltek, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák keltek 1112 forinton Conv. Pénzben.	

Béts. Felsőségi meghatározás sze-
rént a' f. Június hónapban minden féle
zsemlyét és kenyeret nagyobbra tartoz-
nak a' kenyérsütők szakasztani és sütni,
kiszabott áron, mint a' mekkorák a' mult
hónapban voltak. A' marha hús fontja 8
ezüst, vagyis 20 váltó Krajtzáron meg-
hagyatott.

Igazítás. M. R. 43 Sz. 348 oldal. Oláh helyett
O l a s z olvassassék.